

**Національна комісія, що здійснює державне регулювання
у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та
надання послуг поштового зв'язку**

ПОСТАНОВА

___. ___.20__

м. Київ

№ _____

**Про затвердження Порядку
здійснення радіочастотного
моніторингу користування
радіочастотним спектром загальними
користувачами та плати за
виконання робіт з його проведення у
смугах радіочастот загального
користування**

Відповідно до підпункту «є» пункту 1 та підпункту «є» пункту 7 частини четвертої статті 4 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку», пункту 2 частини першої статті 45 та пункту 7 частини першої статті 47 Закону України «Про електронні комунікації», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Порядок здійснення радіочастотного моніторингу користування радіочастотним спектром загальними користувачами та плати за виконання робіт з його проведення у смугах радіочастот загального користування, що додається.

2. Визнати таким, що втратило чинність, рішення Національної комісії з питань регулювання зв'язку України, від 16 липня 2009 № 1599 «Про затвердження Положення про радіочастотний моніторинг у смугах радіочастот загального користування», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 07 серпня 2009 року за № 741/16757 (із змінами).

3. Департаменту державного нагляду в установленому законодавством порядку подати цю постанову на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Ця постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

Голова

Олександр ЖИВОТОВСЬКИЙ

ПРОЕКТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку
_____ 2022 року № _____

ПОРЯДОК

здійснення радіочастотного моніторингу користування радіочастотним спектром загальними користувачами та плати за виконання робіт з його проведення у смугах радіочастот загального користування

I. Загальні положення

1. Порядок здійснення радіочастотного моніторингу користування радіочастотним спектром загальними користувачами та плати за виконання робіт з його проведення у смугах радіочастот загального користування (далі – Порядок) розроблено відповідно до Закону України «Про електронні комунікації» (далі – Закон), Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» з урахуванням директив і регламентів Європейського Парламенту і Ради (ЄС), положень нормативних документів Міжнародного союзу електрозв'язку, Європейської конференції адміністрацій пошти і телекомунікацій (СЕПТ) у сфері радіочастотного спектра та визначає організаційно-технічні заходи, які здійснюються регуляторним органом та державним підприємством, що перебуває у сфері управління регуляторного

органу (далі – Підприємство) і забезпечують систематичний контроль за користуванням радіочастотним спектром.

2. Цей Порядок встановлює процедури організації та проведення Підприємством радіочастотного моніторингу користування радіочастотним спектром загальними користувачами у смугах радіочастот загального користування та у смугах радіочастот спеціального користування з метою виявлення ознак порушень вимог законодавства за погодженням з Генеральним штабом Збройних Сил України, а також порядок здійснення користувачами радіочастотного спектра плати за радіочастотний моніторинг.

3. У Порядку наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

засіб радіочастотного моніторингу – комплекс спеціалізованого радіотехнічного та допоміжного обладнання, призначений для збирання даних параметрів випромінювання радіообладнання та випромінювальних пристроїв (далі – РО (ВП));

порушення параметрів експлуатації (далі – ППЕ) – експлуатація радіообладнання з порушенням зазначених у присвоєнні радіочастот параметрів та умов експлуатації;

сенсорна мережа – стаціонарні засоби радіочастотного моніторингу, що складають сукупність сенсорних комплексів, інформаційно-телекомунікаційного обладнання та спеціалізованого програмного забезпечення для постійного автоматичного збору даних параметрів радіовипромінювання радіообладнання, стану використання радіочастотного спектра в зоні доступності сенсорних комплексів, визначення зайнятості смуг радіочастот, а також виявлення порушень параметрів експлуатації радіообладнання;

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі.

II. Завдання та складові радіочастотного моніторингу

1. Основними завданнями радіочастотного моніторингу є:

1) визначення відповідності параметрів випромінювання радіообладнання технічним та експлуатаційним умовам присвоєнь радіочастот, які впливають на електромагнітну сумісність, а також означень/кодів автоматичної ідентифікації

радіобладнання (радіоелектронних засобів) в мережі користувачів радіочастотного спектру (далі – РЧС), згідно зі специфікацією відповідного стандарту, вжиття заходів по усуненню виявлених невідповідностей;

2) сприяння загальним, спеціальним користувачам та регуляторному органу у вирішенні питань, пов'язаних із радіозавадами;

3) збір та обробка даних щодо:

параметрів випромінювання РО (ВП), що експлуатується згідно із реєстром присвоєнь радіочастот;

електромагнітної обстановки у смугах радіочастот, які не використовуються на підставі присвоєння радіочастот або на умовах загальної авторизації, чи використовуються без присвоєння радіочастот;

зайнятості смуг радіочастот;

використання вільних смуг радіочастот;

ефективного використання радіочастотного спектра.

4) визначення на підставі аналізу радіочастотного моніторингу:

стану дотримання користувачами радіочастотного спектра плану освоєння радіочастот у частині строків початку та повного освоєння замовлених смуг радіочастот, а також строків задіяння щодо кожного регіону території, на якій планується користування радіочастотами;

можливості удосконалення розподілу смуг радіочастот;

можливості впровадження нових радіотехнологій та зміни умов або припинення застосування діючих радіотехнологій;

можливості видачі нових ліцензій на користування радіочастотним спектром та здійснення нових частотних присвоєнь;

необхідності здійснення міжнародно-правового захисту інтересів України з питань користування радіочастотним спектром;

рекомендацій щодо забезпечення співробітництва з питань міжнародного радіочастотного моніторингу.

5) виявлення незаконно діючого РО (ВП), вжиття заходів в межах компетенції щодо припинення його застосування, у тому числі у смугах радіочастот спеціального користування.

2. Для виконання завдань радіочастотного моніторингу Підприємство забезпечує розбудову, функціонування та розвиток у складі автоматизованої інформаційної системи управління радіочастотним спектром, підсистеми радіочастотного моніторингу.

Для забезпечення виконання завдань з радіочастотного моніторингу використовуються дані з автоматизованої інформаційної системи управління радіочастотним спектром у обсягах, необхідних та достатніх для ефективного виконання цих завдань.

3. До підсистеми радіочастотного моніторингу входять:

стаціонарні засоби радіочастотного моніторингу, що розташовані з фіксованими, незмінними у часі, географічними координатами;

мобільні (портативні) засоби радіочастотного моніторингу у вигляді комплексів, просторове розташування яких є змінним у часі;

сенсорна мережа, як засіб радіочастотного моніторингу, що у цілодобовому режимі здійснює контроль радіочастотного спектра;

бази даних та класифікатори для планування, збирання, оброблення, збереження та аналізу результатів радіочастотного моніторингу.

4. Сенсорна мережа здійснює контроль радіочастотного спектра шляхом пошуку випадків неліцензійного використання радіочастотного спектра, оцінку зайнятості спектра радіочастот та радіоканалів, а також виконання спеціальних функцій (збір статистичних даних роботи РО (ВП), порівняння спектральних характеристик випромінювань з еталонними масками, моніторинг смуг частот, тощо).

5. Структуру, склад, технічні параметри складових частин підсистеми радіочастотного моніторингу, методичне, метрологічне та інше забезпечення, а також алгоритм їх взаємодії між собою та з зовнішніми технічними та інформаційними системами визначає Підприємство.

III. Здійснення радіочастотного моніторингу

1. Систематичному (постійному) радіочастотному моніторингу (з урахуванням технічних можливостей Підприємства) підлягає кожна смуга радіочастот, шляхом контролю:

всього РО (ВП) із задіяними присвоєннями радіочастот, яке працює в розподілених смугах радіочастот;

кожної смуги радіочастот, у тому числі нерозподілених смуг, в яких відсутні задіяні присвоєння радіочастот.

Методика та технічні особливості проведення радіочастотного моніторингу у смугах радіочастот, в яких є зареєстровані частотні присвоєння, за вільними смугами радіочастот та за дотриманням користувачами РЧС плану освоєння радіочастот визначаються Підприємством з урахуванням його технічних можливостей та особливостей різних смуг радіочастот та радіотехнологій.

2. При здійсненні Підприємством радіочастотного моніторингу забезпечується:

1) спостереження за смугами радіочастот, в яких є зареєстровані присвоєння радіочастот.

2) визначення відповідності параметрів випромінювання РО (ВП) технічним та експлуатаційним умовам відповідно до присвоєння радіочастот.

3) виявлення порушень параметрів експлуатації РО (ВП).

4) спостереження за зайнятістю смуг радіочастот, вільними смугами та дотриманням користувачами радіочастотного спектра плану освоєння радіочастот.

5) виявлення незаконно діючого радіообладнання та випромінювальних пристроїв (далі – НДР).

3. У разі виявлення роботи РО (ВП) з порушенням параметрів експлуатації визначених присвоєнням радіочастот, Підприємство протягом десяти робочих днів з дати виявлення направляє власнику РО (ВП)

повідомлення щодо приведення його роботи у відповідність до умов визначених присвоєнням радіочастот.

Власник РО (ВП), що працює з порушенням визначених присвоєнням радіочастот умов, та який отримав повідомлення, не пізніше 25 робочих днів з дати відправлення повідомлення інформує Підприємство про вжиті заходи щодо приведення роботи радіообладнання у відповідність до вимог законодавства, або внесення змін до задіяного присвоєння радіочастот, або припинення роботи радіообладнання.

У разі повторної фіксації роботи РО (ВП) з порушенням умов визначених присвоєнням радіочастот, що є ознакою порушення вимог законодавства про радіочастотний спектр, Підприємство направляє до регуляторного органу інформацію про ці виявлені ознаки порушення для вжиття заходів відповідно до закону. До інформації додається протокол відповідності параметрів випромінювання радіообладнання технічним та експлуатаційним умовам відповідно до присвоєння радіочастот (додаток 1), який є підтвердженням такого порушення.

У разі виявлення ознак радіозавади радіообладнанню користувача РЧС, Підприємство повідомляє про такий факт користувачеві РЧС.

4. У разі виявлення роботи НДР, яке є ознакою порушення вимог законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр, Підприємство протягом десяти робочих днів з дати виявлення направляє до регуляторного органу інформацію про виявлене порушення законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр для вжиття заходів відповідно до закону. До інформації додається протокол виявлення незаконно діючого радіообладнання (додаток 2), який є підтвердженням такого порушення.

При виявленні роботи НДР, коли власника такого обладнання встановити не можливо, регуляторний орган вживає заходів відповідно до законодавства щодо припинення роботи такого НДР.

Уповноважена посадова особа регуляторного органу, в установленому законодавством порядку, має право вимагати від власників виробничих,

службових, адміністративних та інших будівель, де встановлено незаконно діюче радіообладнання (випромінювальні пристрої), вжиття заходів щодо відключення такого радіообладнання (випромінювальних пристроїв) від мережі електроживлення.

Виконання робіт з виявлення та припинення джерел радіозавад здійснюється відповідно до законодавства.

5. Проведення радіочастотного моніторингу у смугах радіочастот спеціального користування, з метою виявлення роботи НДР загальних користувачів, здійснюється за погодженням з Генеральним штабом Збройних Сил України.

Погодження здійснюється за письмовим запитом Підприємства до Генерального штабу Збройних Сил України із зазначенням підстав, смуг частот, регіону та термінів проведення радіочастотного моніторингу.

У продовж 20 робочих днів Генеральний штаб Збройних Сил України погоджує або не погоджує проведення Підприємством радіочастотного моніторингу.

У разі виявлення роботи НДР за результатами радіочастотного моніторингу, Підприємство протягом 10 робочих днів надає інформацію до Генерального штабу Збройних сил України для здійснення заходів державного регулювання.

Про результати державного регулювання Генеральний штаб Збройних Сил України інформує Підприємство не пізніше 25 робочих днів з дати отримання відповідної інформації.

6. У випадках неможливості проведення радіочастотного моніторингу без перебування на території чи у приміщеннях, де встановлено радіообладнання, власник радіообладнання забезпечує допуск посадових осіб Підприємства на відповідну територію чи у відповідні приміщення.

7. Для ефективного виконання організаційно-технічних заходів посадові особи Підприємства мають право користуватись реєстрами регуляторного органу через автоматизовану інформаційну систему управління радіочастотним

спектром, яка інтегрується з електронною регуляторною платформою регуляторного органу.

8. Особливості проведення радіочастотного моніторингу окремих смуг та смуг радіочастот, в яких радіообладнання працює на правах загальної авторизації в неліцензійних діапазонах частот або аматорського радіозв'язку, визначається Підприємством і залежить від його фінансових та технічних можливостей.

9. Систематичність, тривалість та методика проведення радіочастотного моніторингу смуг радіочастот, використання яких пов'язане з забезпеченням безпеки життя, систем аварійного виклику у випадках біди, стихійного лиха визначається Підприємством з урахуванням його технічних можливостей та документів Міжнародного союзу електрозв'язку.

IV. Результати радіочастотного моніторингу

1. Результатом здійснення радіочастотного моніторингу в частині збирання та збереження даних є інформація:

про параметри випромінювання РО (ВП), що працюють у смугах радіочастот загального користування, на які є зареєстровані присвоєння радіочастот;

про стан користування радіочастотним спектром, включаючи смуги вільні від присвоєнь радіочастот;

щодо виявлення НДР та ППЕ.

2. За результатами проведення обробки та аналізу інформації радіочастотного моніторингу можуть формуватися:

матеріали щодо дотримання користувачами радіочастотного спектра умов ліцензій на користування радіочастотним спектром в частині дотримання термінів початку користування та повного освоєння радіочастотного спектра, забезпечення покриття визначеної території;

матеріали щодо виявлення НДР та ППЕ;

пропозиції щодо ефективного управління та користування радіочастотним спектром та удосконалення розподілу смуг радіочастот;

пропозиції щодо можливості видачі нових ліцензій на користування радіочастотним спектром;

пропозиції щодо здійснення поточних присвоєнь радіочастот та розрахунку електромагнітної сумісності;

пропозиції щодо впровадження нових радіотехнологій та зміни умов або припинення застосування діючих радіотехнологій;

пропозиції щодо здійснення міжнародно-правового захисту інтересів України з питань користування радіочастотним спектром;

пропозиції щодо забезпечення співробітництва з питань міжнародного радіочастотного моніторингу;

інформація про стан користування радіочастотним спектром на регіональному, національному та міжнародному рівнях;

дані для розрахунку покриття територій сигналами РО (ВП).

3. Результати радіочастотного моніторингу зберігаються у базах даних автоматизованої інформаційної системи управління радіочастотним спектром Підприємства та використовуються для удосконалення методик розрахунків електромагнітної сумісності, калібрування моделей розповсюдження при проведенні розрахунків покриття територій сигналами РО (ВП) тощо.

V. Порядок плати за радіочастотний моніторинг у смугах радіочастот загального користування

1. Кожний користувач РЧС укладає з Підприємством договір про проведення радіочастотного моніторингу у смугах радіочастот загального користування в електронній формі або паперовому вигляді.

2. Договір про проведення радіочастотного моніторингу надсилається користувачу РЧС Підприємством протягом десяти календарних днів після внесення до реєстру присвоєнь першого зареєстрованого присвоєння радіочастот радіообладнанню та укладається відповідно до вимог законодавства.

3. Виконання робіт з радіочастотного моніторингу оформляється актами виконаних робіт відповідно до умов укладеного з користувачем РЧС договору.

4. У разі відсутності технічної можливості Підприємства провести радіочастотний моніторинг окремої радіотехнології, вона не включається до акта виконаних робіт.

5. Акт виконаних робіт у двох примірниках надсилається користувачу радіообладнання для підписання. Користувач радіообладнання після підписання надсилає один примірник акта виконаних робіт Підприємству протягом десяти робочих днів з дати отримання. В разі не підписання та не отримання його Підприємством протягом цього строку Акт вважається підписаним, а роботи прийнятими.

6. Оплата робіт, пов'язаних з радіочастотним моніторингом, здійснюється користувачами РЧС виключно за фактично виконані роботи щомісячно згідно з актами виконаних робіт відповідно до умов договору з Підприємством.

7. Підприємство формує рахунки на оплату за виконані роботи з радіочастотного моніторингу та разом з актами виконаних робіт надсилає користувачам РЧС відповідно до умов укладених з користувачами РЧС договорів. Рахунки формуються кожного місяця, починаючи з місяця, в якому був отриманий Підприємством підписаний користувачем РО договір.

8. Користувач РЧС на підставі отриманих від Підприємства рахунків та актів виконаних робіт, здійснює оплату не пізніше 25 числа місяця наступного за місяцем, у якому були проведені Підприємством роботи з радіочастотного моніторингу.

9. Плата за роботи з радіочастотного моніторингу РО, що працюють виключно на частотах виклику в разі стихійного лиха, в умовах надзвичайного або воєнного стану та з метою врятування людського життя, не справляється.

10. Договори, рахунки, акти виконаних робіт надсилаються користувачу РЧС в електронній формі через інформаційну систему «Портал послуг» або в паперовому вигляді.

**Заступник директора Департаменту
державного нагляду**

Володимир БУЛКІН

Додаток 1

до Порядку здійснення
радіочастотного моніторингу
користування радіочастотним
спектром загальними користувачами
та плати за виконання робіт з його
проведення у смугах радіочастот
загального користування
(пункт 3 розділу III)

НАЙМЕНУВАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА,
ЩО ПЕРЕБУВАЄ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ РЕГУЛЯТОРНОГО ОРГАНУ

ПРОТОКОЛ

**відповідності параметрів випромінювання радіообладнання технічним
та експлуатаційним умовам відповідно до присвоєння радіочастот**

від _____ 20__ року № _____

Радіотехнологія: _____

Власник радіообладнання (РО) _____

(найменування суб'єкта господарювання або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)
фізичної особи - підприємця, фізичної особи)

Задіяне присвоєння радіочастоти № _____ від _____ 20__ року
дійсне до _____ 20__ року

Адреса місця розміщення РО _____

Географічні координати РО: широта _____, довгота _____

Географічні координати місця радіочастотного моніторингу (РЧМ):

широта _____, довгота _____

Засоби РЧМ _____

Дата проведення РЧМ _____ 20__ року

Параметри РО:

Найменування параметру РО	Згідно присвоєння радіочастоти	За даними радіочастотного моніторингу
Частота випромінювання (МГц)		
Клас випромінювання		
Ширина смуги частот випромінювання (МГц)		
Потужність передавача (Вт)		
Рівень сигналу (дБм)		
Ідентифікатор РО (за наявності)		

Висновок: _____

(про відповідність параметрів або назву та суть порушення)

Додаток: спектрограма(и) випромінювання РО на _____ аркушах

Протокол склав

Посадова особа державного
підприємства, що перебуває у
сфері управління регуляторного
органу_____
(підпис)_____
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)Начальник (керівник) підрозділу
державного підприємства, що
перебуває у сфері управління
регуляторного органу_____
(підпис)_____
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Додаток 2

до Порядку здійснення
радіочастотного моніторингу
користування радіочастотним
спектром загальними користувачами
та плати за виконання робіт з його
проведення у смугах радіочастот
загального користування
(пункт 4 розділу III)

НАЙМЕНУВАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА,
ЩО ПЕРЕБУВАЄ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ РЕГУЛЯТОРНОГО ОРГАНУ

ПРОТОКОЛ

виявлення незаконно діючого радіобладнання

від _____ 20__ року

№ _____

Адреса місця розміщення незаконно діючого радіобладнання (НДР) _____

Географічні координати НДР широта _____, довгота _____

Географічні координати місця контролю широта _____, довгота _____

Радіотехнологія _____

Засоби радіочастотного моніторингу (РЧМ) _____

Дата проведення РЧМ _____ 20__ року

Параметри НДР:

Найменування параметрів НДР	За даними радіочастотного моніторингу
Частота випромінювання (МГц)	
Ширина смуги частот випромінювання (МГц)	
Рівень сигналу (дБм)	
Ідентифікатор радіообладнання (за наявності)	

Дані про власника НДР та присвоєння радіочастоти у минулому:

(зазначаються дані про власників НДР, якщо вони реально встановлені – відомості про юридичну

або фізичну особу, номер, дата і строк закінчення дії присвоєння радіочастоти)

Додатки: _____

(спектрограма(и) випромінювання НДР, матеріали фотофіксації НДР (за наявності))

Протокол склав

Посадова особа державного підприємства, що перебуває у сфері управління регуляторного органу

_____ (підпис)

_____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Начальник (керівник) підрозділу державного підприємства, що перебуває у сфері управління регуляторного органу

_____ (підпис)

_____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)